

Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу в 5 класах: громадянська та історична освітня галузь

Ведення класних журналів у 5 класах здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».

Усі записи на сторінках класного журналу здійснюються державною мовою.

На лівій сторінці журналу у розділі «Облік навчальних досягнень учнів» дата проведення уроків записується дробом, чисельник якого є датою, а знаменник – місяцем поточного року. Наприклад, 02/09 означає, що урок проведено другого вересня. Усі записи щодо оцінювання різних видів навчальної діяльності та контролю роблять у формі називного відмінка: «Зошит», «I семестр», «Тематична», «Скоригована», «Річна».

Поточна оцінка до класного журналу виставляється в колонку з надписом, що засвідчує дату проведення уроку, коли здійснювалося оцінювання учня/учениці. Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, підсумкове оцінювання за перший семестр у 5 класі рекомендуємо здійснювати за рівневою шкалою з позначенням групи загальних результатів відповідними літерами та супроводженням позитивної вербальної (словесної) характеристики.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Скоригована семестрова оцінка виставляється без дати у колонку з надписом «Скоригована» поруч із колонкою «I семестр» або «II семестр».

Звертаємо увагу, якщо у I семестрі закладом загальної середньої освіти оцінювання здійснюється за рівневою шкалою, а в II семестрі – за бальною, то при виставленні річної оцінки рекомендуємо орієнтуватися на оцінку за II семестр.

Окрім того, рекомендуємо впродовж навчального року вести «Щоденник педагогічного спостереження», у якому вчитель має відобразити успіхи учнів у навчанні не тільки за рівневою шкалою, але й за бальною, відповідно до критеріїв оцінювання з історії та групи загальних результатів навчання. Ведення щоденника педагогічного спостереження є обов'язковим.

Звертаємо увагу, що оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів (семестровий контроль (оцінювання)). Результати контролю групи загальних результатів фіксуються в класному журналі в окремих колонках без дати.

За рішення педагогічної ради, записи у класному журналі групи загальних результатів навчання з освітньої галузі заклад загальної середньої

освіти може здійснювати повністю словами або аббревіатурою, (наприклад, ГЮ 1, ГЮ 2, ГЮ 3, де ГЮ – аббревіатура громадянської та історичної освітньої галузі, а цифри 1, 2, 3 – номери груп загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень).

Пропонуємо приклади заповнення лівої сторінки класного журналу щодо обліку навчальних досягнень учнів у 5 класі.

У разі, якщо рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти буде визначено I семестр (вересень-грудень) – адаптаційний період, упродовж цього періоду поточне та тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів – не здійснюється. Наприкінці I семестру рекомендуємо провести семестровий контроль щодо сформованості в учнів групи загальних результатів навчання, за результатами спостереження, за рівневою шкалою (Високий, Достатній, Середній, Початковий рівні). Звертаємо увагу, що оцінка за у графі «I семестр» виставляється в балах (табл. 1).

Таблиця 1 – Приклад заповнення лівої сторінки журналу, за умови відсутності оцінювання навчальних досягнень учнів протягом I семестру

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень учнів

№ з/п	Місяць і число											
		02	...	Тематична	10	15	Тематична	Орієнтується в історичному часі	Працює з інформацією	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність	I семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	10		11	12						
1	А...		н		н			Д	Д	В	9	
2	Б...	н				н		С	Д	С	6	
3	В...		н			н		В	Д	В	9	

Якщо рішенням педагогічної ради закладу загальної середньої освіти було прийнято, що адаптаційний період – вересень-жовтень, а оцінювання навчальних досягнень учнів за рівневою шкалою починають з листопада, то записи в класному журналі будуть наступні (табл. 2).

Таблиця 2 – Приклад заповнення лівої сторінки журналу обліку навчальних досягнень учнів, за умови запровадження рівневого оцінювання з листопада I семестру

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень учнів

№ з/п	Місяць і число											
		02	...	Тематична	10	15	Тематична	Орієнтується в історичному часі	Працює з інформацією	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність	I семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	10		11	12						
1	А...	н			Д	Д	В	Д	Д	Д	В	9
2	Б...	н			Д	Д	н	Д	В	Д	В	10
3	В...		н		С	С	Д	С	С	Д	Д	7

Якщо педагогічною радою закладу загальної середньої освіти було визначено вересень-жовтень, як адаптаційний період без рівневого чи бального оцінювання, а за бальною системою оцінювання починається з листопада, то записи в журналі будуть наступні (табл. 3). У другому семестрі оцінювання проводиться бально (табл. 4).

Таблиця 3 – Приклад заповнення лівої сторінки журналу обліку навчальних досягнень учнів, за умови оцінювання за бальною системою з листопада I семестру

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень учнів

№ з/п	Місяць і число													
		02	...	Тематична	04	07	...	Тематична	Орієнтується в історичному часі	Працює з інформацією	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність	I семестр	Скоригована	
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	10		11	12	12							
1	А...		н		7	8	11	9	8	9	10	9		
2	Б...	н			7	7		7	11	7	10	8		
3	В...		н		6	5	9	7	5	7	9	7		

Таблиця 4 – Приклад заповнення лівої сторінки журналу обліку навчальних досягнень учнів у II семестрі за бальною системою

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень учнів

№ з/п	Місяць і число													
		12	...	02	Тематична	15	...	Тематична	ГІО 1	ГІО 2	ГІО 3	II семестр	Скоригована	Річна
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	03	04	05		05	05							
1	А...	5	6	8	6	7	8	8	9	7	9	7		8
2	Б...	11	н	7	9	н	8	8	8	9	10	9		9
3	В...	8	10	10	9	9	н	9	10	10	9	9		9

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти» заклади загальної середньої освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради.

При оформленні правової сторінки, обліку проведених уроків, у графі «Зміст уроку», тема уроку записується відповідно до календарно-тематичного планування. У графі «Зміст уроку» рекомендуємо прописувати групи загальних результатів, відповідно до Державного стандарту базової середньої

освіти без зазначення дати («Свідоцтво досягнень» додаток 2). У графі «Дата» рекомендуємо прописувати аббревіатуру громадянської та історичної освітньої галузі (ГЮ).

У графі «Завдання додому» записується зміст, обсяг (параграф, сторінки підручника), характер домашнього завдання (прочитати, скласти, підготувати тощо).

Рекомендуємо опрацювати лист Міністерства освіти і науки України від 29.10.2021 № 1/9-651 «Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів» щодо дотримання вимог обсягу домашніх завдань.

Запис домашніх завдань у класному журналі рекомендуємо здійснювати таким чином (табл. 5).

Таблиця 5 – Приклад оформлення правої сторінки класного журналу щодо обліку проведених уроків

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Завдання додому
1	02/09	Вступ	Підготувати історичний колаж
2	05/09	Історія людини й родини – частина історії України. Історія як наука про розвиток людства.	Прочитати § 1, виконати письмово завдання 5 (С. 10)
4	.../09	Джерела історичної інформації. Види історичних джерел.	Прочитати § 3, виконати вправу 1 (С. 27) усно; повторити §§ 1-8
7	02/10	Узагальнення розділу I «Науки, що вивчають минуле»	Скласти анаграму до теми «Джерела до вивчення історії» *
8	05/10	Розвиток уявлень про лічбу часу в народів світу та на теренах України.	Скласти 2-3 задачі на лічбу часу
13	.../11	Розвиток уявлень людини про світ. Історичний простір на картах упродовж історії	Прочитати § 12, виконати вправу «Вчимося «читати» історичну карту» (С. 117)
14	.../12	Українські землі на картах упродовж історії	Повторити §§10-14, виконати практичне завдання (С. 127), підготувати презентацію «Цікаві історичні карти» *
15	.../12	Узагальнення розділу II «Історичний час і простір»	Складіть 3-4 запитання до теми «Історичний час і простір»
–	ГЮ 1	Орієнтується в історичному часі й просторі	–
–	ГЮ 2	Працює з інформацією історичного змісту	–
–	ГЮ 3	Виявляє повагу до гідності людини та соціальну активність	–

Методист громадянської та історичної освітньої галузі навчально-методичного відділу координації освітньої діяльності та професійного розвитку Сумського ОШПО

О.В. Третякова

Підпис наявний в оригіналі